

насъ, е вече като изговорена. Прѣдмети-тъ на чувствено-то възрѣніе (сир. прѣдмети, кои падатъ на наши-тъ чувства), откакъ ся прѣтворятъ въ прѣдмети на духовно созерцаніе—въ понятія, изново прииматъ външе проявленіе въ думъ-тъ: дума-та или казана вслухъ, или само внутренно прѣдставена, во ума — е тѣло на понятіе; понятіе безъ думъ нѣма образъ и собствено не е понятіе. Между това на никое органическо отправленіе нѣма таково силно вліяніе воля-та, както на языка. Воля-та обаче дѣйствува тукъ, както при дыханіе-то и при нѣкои други отправленія, съ повече ограничителенъ, нежели съ побудителенъ начинъ: человекъ говори, зачтото мисли; но той мълчи, зачтото иска да мълчи; человекъ ся учи не да говори, а да мълчи. Колко-то повече прѣобладава въ человекъ сила-та на воля-тъ, толкось повече ся ограничава въ него свободно-то проявленіе на мисль-тъ въ думъ: ако ли на противъ сила-та на воля-тъ е още слаба, както у дѣца-та, то мисль-та той часъ приминува въ думъ (*).

Трѣбва да ся ползуваме отъ охотъ-тъ, кождо има дѣте-то да говори, точно така, както трѣбва съ-время да укрѣпяваме тѣлесны-тъ му силы, докль още не сж повредены. Трѣбва да обиколимъ дѣте-то со всичко, что може да му даде хранѣ на ума и на вкуса, и да насочимъ къмъ добръ странѣ неговъ-тъ нравственность. Седемъ, или осемъ години животъ—това е періодъ, въ който ся развива языка-тъ въ дѣте-то само устно наедно съ негово-то мисленіе. На става время да ся учи да чете и да пише. Това ученіе трѣбва та-кожде да ся извършава съ живъ, органическъ начинъ. Накарайте дѣте-то да произноси ясно, членораздѣлно найпросты-тъ думы, които ся лесно разгловатъ на отдѣлны звукове; подирь това покажете му, какъ всякъ звукъ ся изображава на писмо съ особѣ буквы; научете го да пише то само тѣя буквы; послѣ му покажете тѣя буквы напечатаны въ книгѣ и накарайте го да ги прочита. Кога съ таквъ начинъ дѣте-то познава всички-тъ буквы и умѣе да ги чете както отдѣлно, така и въ соединеніе въ такыва думы, въ които изговора-тъ не ся различава отъ произношеніе-то, тогава му покажете нѣкои случаи, въ които думы-тъ ся произносятъ не така, както сж написаны, и накарайте го подъ диктантъ да напише смъщи-тъ думы. Съ помощъ на еднѣ такавъ методъ ся избавя дѣте-то отъ меха-

(*) Becker. Org. der Sprache.